KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

[illegible] DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön. [illegible] és mindennemű pénzilletékek.

Mozgalom a vasárnapi pálinkamérés ellen.

Elmult a hosszu farsang, amire természetesen a bojti időszak következett. Eszünkbe jut ilyenkor a mulandóság, elmélkedünk a lélek halhatatlanságáról, az örök üdvösségről . . . Szóval: magunkba szállunk, komolyan gondolkodunk a földi életről is és keressük az orvosságokat, amelyek a köznép bajait volnának hivatva gyógyitani. Az emberekben mindig meg volt a hajlandóság, hogy sorsukról panaszkodjanak. S ez természetes is, mert teljesen boldog ember alig van a földön. Távolról nézve, ahonnan a részleteket nem, csak a külső jelenségeket lehet megfigyelni, a mások sorsat gyakran irigylésre méltónak tartjuk és kivánjuk, bárha cserélhetnénk velük. Rendesen a mások látszólagos vagy tényleges anyagi előnye csábit bennünket erre a meggondolatlan óhajtásra, melyet még megerősitünk panaszainkkal.

A társadalmi kérdésekkel foglalkozók meglehetősen megszokták már az örökös panaszokat és itt-ott szinte érzéketlenekké lesznek vele szemben. Ám ez a fásultság kell, hogy megtörjék abban a pillanatban, amidőn a panaszkodás általánosnak, sőt mi több indokoltnak is mutatkozik, amint ez az eset sajnos, most is beállt.

Az egyének gazdasági egyensulya erősen megingott. Egyrészt a *bevételek* alig emelkedtek vagy talán épen csökkentek, másrészt *a kiadások* óriásian megnövekedtek. A bevételek fokozása a társadalmi életet vezető férfiak dolga, nekik kellene gondoskodniok, hogy rendes közgazdasági viszonyok teremtésével a létfentartást megkönnyebbitsék. De nem erről akarunk mi most irni, bár kötetekre való anyagunk volna róla. Hanem inkább arról, hogy az egyén a kénytelen-kelletlen rátukmált viszonyok keretében találja föl a föntartásához szükséges eszközöket.

Ezek között bizonyára legalkalmasabb *a mértékletesség*, melyet azonban nem volna szabad összetéveszteni azzal az inséggel, amelyet parancsolólag ránk kényszerit elhanyagolt közgazdasági életünk. Mert a mértékletesség nem jelentheti azt, hogy ne kereshessünk annyit, amennyi jóllakasunkhoz és héhe-hóba egy korty erősitő italhoz szükséges, de igenis jelenti azt, hogy ne pazaroljuk pénzünket és — ami annál még sokkal fontosabb, — egészségünket haszontalan szenvedélyekre, hanem bánjunk mindkettővel csinján.

Ilyen mértékletes emberekre az alsóbb néposztályban kevésre akadunk. Mert bár oly méregdrágák az élelmi cikkek, minők még eddig sohasem voltak, bár a szegény ember nem minden nap lakik jól és élelmezése egészségi szempontból a legfogyatékosabb, a korcsmák mégis megtelnek, különösen vasárnaponkint. És most ennek orvoslását furcsa módon akarják eszközöini: be akarják csukatni a korcsmákat vasárnap.

Ugy okoskodnak, hogy igy meg lesz fosztva a munkásember attól az alkalomtól, hogy eligya utolsó garasát,

Hat kopek.

— **Kép a szabadságharcból.** —

— Méltóságos asszony, jön a muszka.

Az aranyszőke haju, fiatal grófné felkönyökölt hófehér karjára s döbbenve nézett a sápadt leányra.

— Meneküljünk, mindjárt itt lesznek!

A grófné szelid, jóságos szemeiben zavar és rémület tükröződött. Még gyenge volt, csak pár napja kelt föl a gyermekágyból. A komorna sürgette, hogy keljen föl.

— De semmi zajt se hallok — szólt csöndesen, amint a lábát kidugta a selyem paplan alól.

— Akkor már késő lesz, méltóságos asszony. Most még menekülhetünk! — felelt a szepegő komorna.

A grófné felkelt, a leány ráadta házipongyolàját.

— Fogass be, — parancsolta a grófné.

— Itt hagyjuk ezt a sok drágaságot? — szólt pityergő hangon a komorna.

— Első a gyermekem.

És a fiatal grófné az anyai szeretet isteni fenségével nézett a bölcsőben alvó fiacskájára, a pár hetes Gézára, aki kék szalagokkal diszitett fehér pólyában nyugodott s piros pufók arcocskájával olyan volt, mint Murillónak egy angyalképe.

A komorna kifutott, de csakhamar berohant.

— Méltóságos asszonyom, már nem lehet menekülni.

Hangja elfult, a rémület és izgalom fojtogatta a torkát.

— Azok sem emberevő vadak — mondta a grófné.

— Már a templom előtt vannak a kozákok. Imádkoznak.

— No, /ha imádkoznak ne félj, nem fognak megölni bennünket.

— Ki tudja, borzasztó emberek azok.

— Tudd meg, aki imádkozik, az nem lehet szörnyeteg.

— Mit tegyek, — mit tegyek, — törölte a kezét a komorna.

— Ne óbégass. Nyugalom és hidegvér a veszedelem idején ezerszer többet ér az esztelen jajveszékelésnél.

— De nyársba huznak.

— Ostoba! Hivd be a cselédséget!

Ezek hivás nélkül is befutottak. Sirtak és jajgattak.

— Ne verjétek föl a gyermekemet, hanem szedjétek le a falakról az órákat.

Gyönyörü antik mükincsek, évszázados emlékek voltak ezek. A grófné attól félt, hogy összetörik a kozákok. Az órákat aztán egymás mellé rakatta az ágyra s a teritővel letakarta.

Már a kastély előtt hallatszott a kozák fegyverek csörgése. A cselédek kiftottak. A kis gróf felébredt és pityeregni kezdett. A grófné fölvette a bölcsőből, keblére szoritotta és csititgatta. Aztán fel es alá sétált vele a szobában és ringatta, csókolgatta. De a gyermek tovább sirt, mintha érezné a veszedelmet.

A grófné egyedül maradt gyermekével. Mindenki elbujt a kastélyban. A szive hangosan vert, halovány arcat lángpirosra festette

A hygienikus

Csak a minőség — révén lett világhirü a valódi

PALMA kaucsuk-cipősarok

Palma kaucsuk ágybetét minősége elsőrangú

egész heti keresetét. Több keresetre nem adnak neki ugyan alkalmat, hanem azt akarják, hogy az életszükségleteinek födözésére ki nem elégítő keresetből ne fordithasson annyit italra.*) Mind szélesebb körökre terjed ki a vasárnapi korcsmázás elleni mozgalom, de azért még sem kell tartani attól, hogy az ige egyhamar testté is fog válni.

S ez nem oly nagy baj, mint aminőnek a mozgalom kezdeményezői föl szeretnék tüntetni. Mert aki iszákos, az bizony könnyen fogja módját ejthetni, hogy vasárnap is leihassa magát; aki pedig mértékletes, az most se korhelykedik. Ha meg csak arról van szó, hogy az alkalom ne csábitsa az embereket iszákosságra, annak elkerülésére a korcsmáknak vasárnapi elzárása korántsem oly célravezető, mint az a módszer, amelyet külföldön sok helyütt kedvező eredménnyel használnak. Ott a munkásokat nem szombaton, hanem valamely más köznapon fizetik, ugy, hogy vasárnap nem rendelkezik elég pénzzel, tehát nem pazarolhat annyit.

Ha nálunk is kedden vagy szerdán adnák ki a munkások bérét, sokkal kevesebben dorbézolnának vasárnap a korcsmákban.

Jogosult azonban a mozgalom különösen a pálinkamérések ellen, melyeket sohasem lehet eléggé gyakran csukva tartani. Odaát Ausztriában már régóta vasárnaponkint délelőtt 10 órától zárva kell tartani a pálinkaméréseket, nálunk pedig egyszersmindenkorra jó volna őket becsukni. Mennyi bajtól, mennyi gondtól szabadulnának a szegény népcsaládok, ha ez az utópia valósággá válhatna!

*) Az a nagy baj, hogy manapság a napszámosok nagy része nem szeret dolgozni; nem akar családjáról kellőképen gondoskodni, hanem ingyen kellene neki a kenyér és az ital. Ma-holnap nagyon sok lézengő napszámos azt akarja, hogy a szocializmus és humánizmus szent nevében mások tartsák el őt is, meg a családját is, de ugy, hogy dolgozni ne kelljen.

Küzdelem a tüdővész ellen.

I.

Dr. Müller Kálmán báró, a tüdővész ellen való küzdelem kormánybiztosa, egyetemi tanár elnöki megnyitója.

. . . Hazánk népesedésének három nyilása van: a tuberkulózis, a csecsemőhalandóság és a kivándorlás. Magyarországon 1910-ben 61595 ember halt meg tuberkulózisban és ezzel a számmal hazánk a művelt államok sorában harmadik helyen áll. Politikai, humanitárius és nemzetgazdasági kötelesség, hogy a baj ellen sikra szálljon az állam és társadalom. Az orvosi rend nesztora, Korányi Frigyes báró, vállalkozott arra a nehéz föladatra, hogy a küzdelmet hazánkban megindítsa és az ő szivós kitartásának köszönhetjük, hogy a közfigyelem fölébredt, egyesületek alakultak, szanatoriumok jöttek létre.

A munka, melyre a bizottság*) vállalkozik, ép oly nehéz, mint egyszerü. Az alapgondolatot legjobban az angol nép mondása fejezi ki: A tisztaság legközelebb áll az üdvösséghez. Ennek a fejlesztése *a házi nevelés* föladata. Itt jut nagy szerepük a nőknek, az anyáknak, akik helyes és gondos neveléssel a tisztaság fontosságát oltják be a gyermekekbe. Ehhez tartozik a köpés tilalma is, amire nagy szükség van. Nagy hasznát fogják látni az iskolafürdőknek, a gyári fürdőknek és a népfürdőknek, ahol a tisztaságon kivül az edzésnek momentuma is értékes. Az egyik higienikus a tuberkulózist *lakásbetegségnek* mondotta. A fáradozás egyik legnagyobb megkötője azok a néha minden képzeletet meghaladó sanyaru állapotok, melyek nálunk a lakásviszonyok dolgában fönnállanak. A lakáskérdést egészen megoldani lehetetlen, de a fönnálló veszedelmet enyhiteni vagy elháritani jóléti intézkedésekkel lehet.

Az iskola, mint épület is kell, hogy megfeleljen a higiénia követelményeinek. A népiskolában tanulja meg a gyermek az egyéni egészség legszükségesebb alapgondolatát és ebből a célból az iskola orvosi intézményére is nagy szükség van. A bizottságnak ki kell terjeszteni a figyelmét a táplálkozási viszonyokra és itt első sorban a tej és hus kérdése az, amelylyel foglalkozni kell.

Az iparfelügyelők közreműködésével a *gyári* higiénia követeléseit kell teljesiteni. Az iskola fölvilágositó és kioktató munkáját ki kell egésziteni egészségi muzeumok fölállitásával, vándormuzeumok létesitésével és a szemléltető oktatást vándorelőadásokkal és ismertető füzetekkel kell támogatni. Ezzel lehet a bajt megelőzni. De szá-

*) Székesfővárosunkban folyó évi március hó 8-án alakult meg a »Tuberkulózis-ellenes küzdelem országos bizottsága«. A Nemzeti Muzeum diszermében megalakult gyülésen nagyszámu és előkelő közönség jelent meg. Nagy szükség van e bizottságra! Szerk.

---

az izgalom. A kis grófot gyöngéd szeretettel babusgatta és közben halkan, félig öntudatlanul csatadalt dudolt neki:

Fel fel vitézek a csatára,
A szent szabadság oltalmára.
Cseng, dörg az ágyu, csattog a kard,
Ez lelkesiti csatára a magyart.

Hirtelen fölpattant az ajtó. Egy vad kozák rohant be. Hegyes puskáját döfésre emelve közeledett. Az arca vörös volt, szájából vutki gőze áradt. A grófné megdöbbenve hátrált.

A szive kongott, mint a vészharang.

— Istenem, ha ez a vad kozák keresztül döfi gyermekemet.

A gondolat borzasztó volt. Szinte a vére is megdermedt tőle, a fejében meg mintha tüzes karikákat guritottak volna.

A kis gróf elhallgatott. Parányi kezével — hadonászni kezdett. — A kozák körülnézett. Valamit kiáltott, de a grófné nem értette meg. Mozdulatlanul állott a szoba közepén. A félelem odaszögezte. A kozák most az asztalra dobta a puskáját. Nagyot csörrent az. A grófné szivén hideg futott végig.

A kozák most egyenesen hozzárohant és kikapta kezéből a gyermeket. A grófné félőrülten meredt rá. Sikoltani akart, de a hang torkára fagyott. A kozák oly erővel ragadta ki kezéből a csecsemőt s ugy meglóbálta a levegőben, hogy azt hitte, menten a falhoz vágja.

A szemét lehunyta, nem akarta látni ezt a szörnyü pillanatot. A fájdalom ugy tépte a szivét, mintha vasprés csavarta volna. A világ minden kincsenvedésével szirt a szemében.

De nem hallotta azt a tompa koppanást, amely anyai lelkét megtebolyitotta volna. Fölemelte lecsuklott szempilláját. Irtózattal nézett a kozákra, de a másik pillanatban már kivilágitotta lelkét az öröm. Ugy tünt föl előtte a kozák, mint egy szörnyeteg, akiről hirtelen lehull a rémitő álarc és egy deli lovag áll a helyén.

A kozák gyöngéden az asztalra fektette a gyermeket és megáldotta. Nagy, csontos kezével keresztet vetett a homlokára, szeliden megsimogatta, majd megára is keresztet vetett.

Aztán fölemelte, visszaadta a grófnénak és zsebébe nyult.

Előkotorászta az erszényét és hat kopekot olvasott le az asztalra.

E pillanatban a pontosan járó órák egyszerre mind ütni kezdtek. Az egyik öblös, bugó hangon, a másik mélyen, mint a havasi kürt, a harmadik vékonyan és ezustös csilingeléssel, a negyedik komoran és tompán, mint a távoli ágyudörgés.

A kozák az első ütésre ijedten kapta fel a fejét és kereste az órát. Mikor aztán mindenik kongani kezdett és egy órát se látott, a babonás orosz elrémült és felkapva puskáját, hanyathomlok rohant ki a csodálatos szobából.

— Kisértet van abban az ágyban, — gondolta és eszeveszetten futott a maga szotnyájához.

A grófné ajkához kapta gyermekét s miközben a csókjai záporként csattogtak gömbölyü kis arcán, a lelke kacagott a boldogságtól. És ugy nevetett, hogy a könnyek is végigcsurogtak az arcán.

Majd az asztalhoz ment és érdeklődve nézegette a hat kopekot.

Hány szúrnak közülünk mehettek keresztül. Még egy penészes is volt köztük. Gondosan elzárta azt a hat kopekot.

A kozák áldása megfogant. A kis Géza gróf gyönyörüen fejlődött. — Már gyermekkorában virtuóz volt a zongorán. Édesanyja gyakran emlegette a hat kopeket és a

molni kell azzal is, hogy a gyönge szervezet már öröklött és ezen a téren nagy föladat vár *a gyermekszanatoriumokra, az erdei iskolákra* és a fölállitandó napközi üdülőkre, elsőrendü jelentőségük van az u. n. munkáskerteknek is.

A már megbetegedettekkel szemben meg kell állapitani, hogy fertőző betegséggel van dolgunk és ép ezért első az elkülönités. A kórházi tüdőbeteg-osztályokra és szanatoriumokra vár az elkülönités. Ezekhez csatlakoznak a gondozó-intézetek. Ezek különösen megbecsülhetetlenek, mert jól szervezett fertőtlenitést is rendszeresitenek.

II.

Dr. Korányi Sándor báró előadásából:

Az előadó statisztikai adatokkal bizonyitotta, hogy Németországban menynyire apadt a *falusi nép körében* a halálozás arányszáma.

A tuberkulózis fészke a szegény, kedvezőtlen viszonyok közt élő emberek otthona. Onnét járja az át az egész társadalmat. Azért, ha nem egyeseket, hanem az országot akarjuk gyógyitani, *a szegény népen kell kezdeni.* A német példát az ő nagyarányu eszközeivel nem követhetjük, mert takarékosabbaknak kell lennünk. Az intézmények közt a különböző néprétegek vagyoni állapota és jellege szerint kell válogatnunk. A szanatorium drága és ezért abból azok, akiknek állapota reménytelen, kizárandók. A dispensaire a szegény városi lakosság tanácsadója, de a falusi nép hozzá sem jut. *Nálunk a falusi nép számára tüdővész-gyógyitás a szó igazi értelmében nincs.* Csak egy módja van a védekezésnek falun, az, amely az egészséges gyermekek megvédését tüzi ki célul.

A fertőzés veszedelmében levő gyermekek a szülői háztól eltávolitandók. E célból legjobbnak látszik a falvakban, uradalmakban, gyári telepeken kisgyermek-otthonok létesitése, amelyekben a gyermekeket olyan egyszerüen tartanák, mint szüleik, mindaddig, mig a veszedelem meg nem szünik. Az első kisérleteket nagyobb uradalmakban kellene megtenni és ebben jó példával járhatnának elől az állami és a papi birtokok kezelői.

Szőlészeti közlemények.

Hogyan permetezünk a peronoszpora ellen?

Irta: **ISTVÁNFFY GYULA**, az ampelologiai int. igazg.

A peronospora elleni védekezés még mindig legfőbb gondja a szőlősgazdának: és pedig azért, mert ez a kárttevő mindenüvé beférkőzött már s ha az időjárás nedvesebb, esősebb óriási károkat okoz, nemcsak a lombozatot pörköli le, hanem a virágfürtöket is tönkreteszi, sőt a kötött, már bogyókat is megaszalja.

Ma pedig még inkább fáj a feje a gazdának, mert olvasott vagy hallott arról, hogy külföldön meg idehaza a m. kir. Ampelologiai Intézetben olyan vizsgálatokat végeztek, melyekből kitünt, hogy: a peronoszpora a leveleket fonákjukon támadja meg s hogy ennek folytán a permetezésnek eddigi módjával is szakitani kell s ezentul a szőlőlombozatát a fonákjáról kellene megpermetezni.

A szőlősgazda elsősorban gyakorlatias ember s ha ilyet hall: gondolkozik s fontolóra veti, hogy ugyan miképen is lehetne ennek az ujabb kivánságnak eleget tenni? Hisz már ugy is elég baja van a peronosporával, a rendes permetezést is csak sok munkával győzi — mitevő legyen tehát mostan, amikor még nehezebbet kivánnak tőle?

Rövidre fogva a dolgot megmondhatjuk, hogy a peronospora vizsgálataink szerint felső oldalán, a szinén is megtámadhatja a levelet, még pedig a fogakon, különben pedig a fonákon furódik be a csirák legnagyobb része. Ezt mind kisérletekkel kideritettük. Vizsgáljuk most, hogyan kerülhetnek a peronospora csirái egyáltalán a szőlőlevelére?

Hozhatja a csirákat a szél, az erősebb szél feldobrozza a szőlőleveleket s a fonákjukra szórja a csirákat, hol a szőrözetben megakadnak könnyen, még a sima leveleken is vannak legalább elszórtan szőrök, — melyek puszta szemmel nem láthatók, — ha pedig elül a szél, akkor a szélcsendben a csirák a levegőből lehullanak lassanként s a leveleknek a szinére esnek. Ha azután erős harmat volt vagy eső hullott, a viz lemossa a csirákat s a cseppek a fogakon megállanak s az alsó oldal szőrözete által részben felszivatnak; — ha pedig bőven hullott az eső, vagy nagy harmat volt, a lecsurgó viz végig szivárog a levelek fonákján is és lerakja a csirákat mindenütt. Főleg pedig az erek mentén. Végül pedig a peronosporás levelek egymáshoz verődve be is porozzák egymást a rajtuk termett csirákkal.

Látjuk tehát, hogy a csirák mindenképen odajuthatnak a levelek fonákjára, ahol a legkönnyebben megtámadhatják a levelet.

Már most nem az következik ebből, hogy a leveleknek csak a fonákjukat — permetezzük, hisz ezt a leveleknek állása szerint — amugy sem lehet jó móddal elérni. A tapasztalat viszont azt is megmutatta, hogy az eddigi gondos permetezés, a levelek szinének kezelése hasznos. De miért? Azért, mert mint láttuk, a csiráknak tekintélyes része a leveleknek felületére, szinére jut, tehát ha ottan érintkezésbe kerülnek a bordói levél, akkor a csirák gyengülnek ott is, meg végül, mikor a viz lemossa őket, a permeteggel keverednek megint s igy aztán ha a karima szélein felszivatnak az alsó oldal szőrözete által, nem okozhatnak akkora

---

kis gróf kiváncsian nézegette a penészes pénzdarabokat. Tizenhatéves korában solyos csapás érte. Vadászaton golyó roncsolta szét a jobb kezét s azt tőből le kellett vágni. Ettől fogva más öltöztette.

Egyszer észrevette a tükörből, hogy az inas a háta mögött torzképeket vág és kigunyolja.

— Ezentul senki segitségére se akarok szorulni s magam fogok öltözködni, — határozta el a gróf.

Első izben három óráig vesződött, mig fel tudott öltözködni. De az akaraterő, a férfias energia csodákat müvelt. Később már félkézzel ép oly gyorsan fel tudott öltözni, mint más két kézzel.

És balkezének ujjai oly tüneményes gyorsasággal siklottak végig a zongora billentyüin, hogy aki messziről hallgatta, el se hitte, hogy félkézzel tud ilyen varázshangokat kicsalni. Az akaratban rejlő csodálatos erő európai hirü zeneköltővé és zongoraművésszé tette. A nyolcvanas évek elején Péterváron hangversenyezett s a cári család estélyt adott a tiszteletére. Az egész orosz főuri világ megjelent ezen az estélyen. A pétervári lapok közölték, hogy Zichy Géza gróf hatezer rubelt adott a szegényeknek.

— Kedves gróf, — kérdezte tőle a cár estélyén Wladimir nagyherceg — miért éppen hatezeret?

— Fenség, annak régi története van. — felelte Zichy gróf.

Aztán elmondta, miképp áldotta meg őt egy kozák csecsemő korában.

— Hej, ha élne, de örömest ráznám meg a kezét annak az öreg kozáknak, — fejezte be a gróf érdekes elbeszélését.

— Lám, mégis csak van szive az én vad kozákjaimban, — mondotta Sándor cár, aki szintén végighallgatta a gróf történetét.

— Felség, nincsen annyi vizcsöpp a tengerben, ahányszor az édesanyám emlegette és ha csak ezredrésze valósult meg annak a sok jónak, amit neki kivánt, nagyon boldog és gazdag emberré kellett lennie azóta, — felelte Zichy gróf.

kárt. S azután pedig minden szőlősgazda tudja, hogy amikor permetez, főleg ha kis szél jár, — sokszor a leveleknek az aljára is jut a permetekből. Tehát az eddigi mód mellett szintén kapott a levelek alja, habár csak kisebb mértékben s helyenként a léből. Azaz minden különös erre való törekvés nélkül is eléretett sokszor a levelek alsó felének legalább részbeni megvédése főleg akkor, amikor a lombozat még nem volt nagyon tömött, azaz az első permetezések idején.

Összefoglalva tehát a kérdést, törekedjünk arra, hogy a leveleknek a színét alaposan megpermetezzük. Az első védekezések idején pedig, amikor a levelek még ugy is ritkák, nevezetesen a legelső permetezéskor, amelyet nagyon korán kell végezni, igyekezzünk arra, hogy a leveleknek a fonákját is érje a permeteg. Az első védekezés mint tudvalevőleg a legfontosabb. Ezért az aggatással sem szabad késlekedni, mert a fiatal hajtások, ha a földön feküsznek lecsépelve, a legkönnyebben megkapják a bajt.

A gazda pedig még ilyenkor nem igen veszi észre, hogy már van peronospora a szőlejében, talán nem gondol még rá, mert hiszen tapasztalása szerint az csak jóval később jelentkezik.

Ez azonban csak részben igaz. Mert a baj nem lehet a szőlőben, de a tavaszi hüvösebb időjárás miatt, meg a leveleknek aránylag csekélyebb száma miatt nem válik feltünővé, mert lassan fejlődik, meg nincs is sok levél, amelyen szaporán elterjedhetne.

Igy tehát a peronospora meghuzódik a leveleken, ugyszólva lesben áll s amikor aztán a szőlő lombosodik s melegebbre fordul az idő, akkor rohamosan kezd szaporodni s oly erővel tör ki, hogy azt már alig lehet legyőzni.

Lehet ugyan, hogy idővel megtaláljuk a módját annak, hogyan férkőzhessünk hozzá a levelek fonákjához, de addig is nem szabad lemondani a védekezésről azzal, (hogy hát ugy sem tudom a permetezést ugy végezni, amint a »tudósok« kivánják, tehát inkább abbahagyom az egészet.)

Nem, mert abból nagy baj lehet. Kezdjük tehát minél korábban a munkát, amikor a szőlőhajtások alig egy araszosak, szórjunk a levelek aljára szintén most, amikor még lehet permeteget s azután ha lombos a szőlő, igyekezzünk oldalról is befecskendezni a permeteget a lombozat közé: amellett, hogy a felső oldalt, a levelek színét ugyancsak kellően elláttuk védekező anyaggal.

Jegyzőink közgyülése.

Folyó március hó 19-én d. e. 10 órakor Szombathelyen, a vármegye székházában vármegyénk községi és körjegyzői *rendkivüli közgyülést* tartanak. A tárgysorozat a következő: 1. Az elnök jelentésének tárgyalása, 2. az utolsó közgyülés jegyzőkönyvének hitelesítése, 3. a mult 1911. évi költségvetés megállapitása, 5. Kuncze Imre siremlékére adományok gyüjtése, 6. tisztujitás.

Értesülésünk szerint tisztujitás azért történik, mert az egyesület az uj alapszabályok szerint nagyobb alapokra fog helyezkedni. Az elnöki jelentés nyomatékosan és fájdalommal emliti meg, hogy a jegyzőknek egy évtized óta sürgetett óhajai, kivánságai mai napig sem valósultak meg, holott a vármegye vezetősége a jegyzői egyesületet jogos törekvésében mindig támogatta. Az egyesület tizéves programmja a következő: 1. A jegyzők közjogi helyzetének meghatározása; a községek élére a jegyzők állitása; jogviszonyainak (kötelességük, felelősségük és jogaiknak) törvényes szabályozása. A közédekü magánmunkálati jogkör törvényes megállapitása; az összeférhetlenség eseteinek meghatározása; a fegyelmi törvény módositása.

2. A községi önkormányzati életnek tartalommal való megtöltése a mai papir-autonomia helyett.

3. A községi és körjegyzők alapfizetése lakáson kivül 2400 korona legyen, amely öt évenként öt izben 200 korona korpótlékkal 3400 koronára emelkedjék.

4. A segédjegyzői állások helyett aljegyzői és gyakornoki állások szerveztessenek és az aljegyző fizetése lakáson kivül 1600 kor. legyen, amely öt évenként öt izben 100 kor. korpótlékkal 2100 koronáig emelkedjék. — A gyakornokok a helyi viszonyokhoz mérten az állam által biztos évi segitésben részesittessenek és ott, ahol a lakosság száma 1—2 ezer között mozog, gyakornoki állások szerveztessenek; ott pedig, ahol a lakosság száma 2 ezeret meghalad, a szükséges számban aljegyzői állások szerveztessenek.

Az egyesületi elnök jelentésében hálás érzelemmel emlékezik meg különösen Herbst Géza alispánról, akit közszolgálatának 25-ik évfordulóján örökös tiszteletbeli tagnak választottak meg, mert ő volt az, aki az illetékes tényezőkkel karöltve a jegyzők gyermekei nevelésének megkönnyitése érdekében internátusi alapot létesitett. Ugyancsak az alispán és Radó Gyula dr. vármegyei főjegyző hathatós befolyásának köszönhető, hogy a jegyzők nyugdijalapját a vármegye köztörvényhatósága ugy módositotta, hogy minden jegyző javára 600 korona lakásbér-átalány is be fog számittatni.

Az elnök jelentésében végül az egyesület tagjaihoz fordul és a következő, szivből jövő és szivhez szóló szavakat intézi kollégáihoz:

Egyedül az egyesülés ad nekünk erőt és képességet arra, hogy eredményeket érhessünk el. Eleddig egyesületi életünkben óriási közöny és elfásultság volt észlelhető. Vetkőzzük le ezeket a rossz tulajdonságokat, mert csak az egyesületi élet ápolása, az erkölcsi és anyagi kötelességeknek kölcsönös teljesitése ad az egyesületnek alkalmat és módot közügyeink előbbre-vitelére, a munkás és jobb sorsra érdemes jegyzői kar részére szebb jövőnek a megalapozására.

HIREK.

A tavasz. Már nem egész két hét s a csillagászati év szerint is, — vagyis március hó 21-én, — átlépjük a tavasz küszöbét. Sajnálkozással tekintünk vissza az elmult évszakra, de annál többet várunk ettől. Ugy látszik tél apó már egészen megöregszik, mert még az is fáradságba kerül, néha-néha megrázni bozontos szakállát, hogy az ártatlanság színével beboritsa egyszerre az egész vidéket. Volt tél, nincs tél; elmondhatjuk a jelen esztendőre. Azonban szégyenére ne legyen, ugyanazt mondanák az előtte levőkről is. De akár volt, akár nem is, azt hiszem mindenki nézetét osztom, legfeljebb a jó varga mesterekét nem, ha azt mondom, de azért elég is. Ugyan minden évszaknak megvannak a maga szépségei. Mindenki megtalálja a maga szórakozásait is. De mégis akár milyen szép is a tél, sohasem kelhet versenyre a fakadással, a tavasszal. Jó a meleg szobában, midőn kint csikorog a hideg, süvit a szél, hordja a havat; fenséges látvány. De már mindenki alig várja, hogy kiszabaduljon a négyfalu börtönből. Kedves látványt nyujtanak a hóboritott mezők, zuzmarás fák, amint a napsugarai azokat megaranyozzák. Mégis szebbek a virágos fák, más a zöld mező, midőn a bokorból kis madár dalát hallhatjuk. Öröm a hólapdázás, meg a tél többi kedvességei, de egyik sem ér fel avval, mikor a természet ujjáébredésekor ibolyát szedhetünk. Igen, ujjá ébred a természet, ujra él. Nemcsak a természet, de az ember is. Midőn látjuk a gólyát a réten, a sárga virágu mocsár mellett sétálni, a fecskét az eresz alatt csicseregni; gyerek öröm szállja meg lelkünket. Ki a szabadba, itt a tavasz! Megváltozik a falu képe, megnépesedik a határ. Kezdődik a mezei munka. A földmivelő ember is megkezdi évi munkáját, hisz már eléggé kipihente magát. Előkerül a lomtárból az eke, hogy megrozsdásodott vasát kifényesitse a lehasitott barázda. Mindenki szánt-vet, sürög forog, hogy munkáját hamar és jól elvégezhesse. Ismerik a közmondást: »Ki mint vet, ugy arat.« De még azt sem felejtik el: »Őszel porba, tavasszal sárba vess.« Értik ők, ezek mit jelentenek, sőt még azt sem tagadják, hogy igazuk is van. Hangos a határ. Hi! Hajda! Csáli ne! hangzik emitt amott, melyre egy nagy ostorcsattanása felelet. Máshol egy megriadott madár csipogása hallatszik, melyet oly szépen kisér a pacsirta éneke. Mindenki örül, mindenki jókedvü. Énekével kiséri munkáját a földmives, mely erőt ad, nem enged csüggedni. Becsüljük meg ezeket az embereket, hisz fáradságos munkájokkal kényszeritik a földet, hogy számunkra a mindennapi kenyeret megteremje. Verejtékökkel öntözik az anyaföldnek minden egyes rögét, mely mindnyájunkat befogad. Csodáljuk kitartását, munkabirását. Midőn egész napi munka után hazatér, nem csüggedt, nem fáradt; legalább kedélye nem. Felhangzik mindenütt a nóta. »Jön a daru meg a gólya.«

Uj tb. szolgabiró. Kranner István tb. szolgabiró, akit a főispán dr. Polczer Dezső szolgabiró utódául helyezett Czelldömölkre, f. hó 4-én itteni hivatalát átvette.

Március idusa. 1848 március 15 ike emlékének felujitására, mint már többször megirtuk, a helybeli ev. férfidalkör ünnepelyt rendez a Griff-szálló termeiben. A megállapitott müsort társas vacsora követi, melyre — mint halljuk — hölgyek és urak vegyesen mária oly nagy számban jelentkeztek, hogy az estély sikere feltétlenül biztosnak tekinthető.

Községi birák fizetésemelése. A jánosházai és alsósági községbirók fizetésemelést kértek és a községtanács azt részükre megszavazta. A vármegyei alispán e fizetésemelést jóváhagyólag tudomásul vette.

Elhunyt körjegyző. Malek Károly kisrőcski körjegyző, aki még csak 29 éves volt és alig egy éve, hogy jegyzővé választották, Marczaltőn, ahova betegségével gyógyulást keresendő üdülni menekült, meghalt. Rokonságán kivül ifju felesége gyászolja, akivel alig nehány hónap óta élt együtt.

Felülfizetés. A helybeli Sport-egylet farsangi táncmulatságára szóló jegyek megváltása cimén dr. Hetthéssy Elek és Rosenberger Miksa 4—4 koronát küldött be utólag a mulatság rendezőségének.

Panasz. Egy utas, aki állomásunkon szállt vonatra, az alabbi panaszos sorok közzétételére kérte fel szerkesztőségünket: »Folyó hó 5-én a délutáni vonatközlekedések ideje alatt a jegypénztár előtt állva, láttam, amint egy harmad osztályu utas 4—5 éves fiacskája huzgálja a kétfilléres automata fogantyuját. Odamentem a fiuhoz és megkérdeztem tőle, hogy mit csinál. Azt válaszolta, hogy egy krajcárt dobott az automatába, de nem kap érte semmit. Talán nem vártad meg fiam, mig leesik egészen a pénzed és azért nem kapsz belőle cukrot? — kérdém tőle. De igen, volt a felelet. Van-e még pénzed? — kérdém tovább. Igen, van még egy krajcárom. Dobd bele a másik nyilasba pénzedet, — mondám neki. A fiu bele dobta és mikor a pénz megtette pályafutását a gépezet belsejében, én magam huztam meg a fogantyut, de se pénz, se — cukorka. A fiu erre annyira elszomorodott, hogy talan sirásba is kezdett volna pénzének elvesztése miatt, ha meg nem sajnalom és sajátomból vissza nem adom a 4 fillérjét. Egyik vasuti közegtől és az ott posztoló rendőrtől aztán megtudtam, hogy az az automata már régóta nem működik és hogy a 20 filléres automata is azonkeppen. Arra azonban nem vállalkoztam, hogy ez utóbbit is kipróbáljam, mert nincs kidobni való 20 fillérem. Mielőtt e panaszos sorokat leadtam volna, tegnap, vagyis szombaton ismét feláldoztam egy kétfilléres, hogy meggyőződjem az automata-kezelőnek jövedelmező vállalatáról és csakugyan ugy történt, hogy nem kaptam cukorkát, de pénzemet se láttam viszont. A közérdek szempontjából kérem a tekintetes Szerkesztőséget, méltóztassék jelen soraimnak b. lapjában helyet adni s talán ha e sorok napvilágot látnak, megszünik ez az anomália s az automata teljesiti gépies kötelességét, mert ez, ha már odaállitották, a közönség érdeke. Ha az automata szerkezete rossz, vagy elromlik, azt el kell helyéből távolitani, vagy megfelelő és a közönséget informáló bárcával ellátni, mert bizony az, mint egy telhetetlen hydra, bármennyi pénzt is elnyelne.«

Baleset. Folyó hó 2-án baleset érte ifju Vörös Mihály bazaltbányai munkást. Kőtörés közben egy kis kőszilánk repült a szemének és azt sulyosan megsebesitette.

Járvány. Kemenesszentpéter községben a gyermekek között kiütött a kanyaró s emiatt az ottani róm. kath. népiskolában egy időre beszüntették az előadást.

Hernyóirtás. Közeledvén a tavasz, mindenkinek — büntetés terhe alatt — kötelessége gyümölcsfáit lehernyóztatni, a petéket leszedetni, szóval letisztogattatni, hogy a termés biztositva legyen.

Adományok gyüjtése. Dr. Polczer Dezső szolgabiró annakidején gyüjtőivet körözött a szánalmat érző emberbarátok között és néhai Boros János czimbalmos özvegye és árvái részére 51 koronát gyüjtött. Ez adományokból 47 kor. 60 fillért temetési költségekre forditott, 3 kor. 40 fillért pedig készpénzben az elhunyt cimbalmos özvegyének adott át. Özv. Boros Jánosné ezuton is hálás köszönetét fejezi ugy a nemes érzületü és önzetlenül fáradozó szolgabirónak, mint a kegyes szivü adakozóknak.

Felbőszült bika. Dukai Takáts Ferenc nagybirtokos bikája f. hó 5-én megvadult és Bognár Gyula gulyást összetaposta. A sulyosan sérült 24 éves fiatalember most nagybetegen fekszik.

Adomány. A Kemenesaljai Takarékpénztár osztalékából a helybeli Erzsébet-Nőegyletnek 20 koronát juttatott, mely szivés adományt hálásan köszön az elnökség.

Ezren szenvednek főfájásban, de kevesen tudják, hogy az ellen legjobb, legbiztosabb és azonnali segitséget az Oroszlánsósborszesz nyujt. A főfájás azonnal elmulik, ha a homlokot és konokabb eseteknél a fejbőrt Oroszlán-sósborszesszel bedörzsöljük. Kisérelje meg és itéljen önmaga. Eredeti üvegekben á 44 fill., 1.10 K és 2.20 K. Kapható Mayer István fűszerkereskedésében Czelldömölkön.

Magyar nemzeti zarándoklat Lourdesba. A zarándoklat iránt oly mértékben mutatkozik érdeklődés, hogy nem egy, hanem két különvonatra is van kilátás. Lourdesből vett értesités szerint a X. státió szobrászi része elkészült és a felállitás a jövő hó elején történik meg. A felszentelés ünnepségén több francia zarándoklat vesz részt ugy, hogy nemcsak a magyarok, hanem idegen nemzetbeliek tömege is hozzájárul az ünnep fényéhez. Az énekkar naponta gyakorolja P. Felicián főhercegi udvari pap karnagy vezetése alatt a szebbnél szebb magyar és latin énekeket, amellyel a franciákat és olaszokat akarja meglepni a rendezőség. Főtiszt. Gaibl Sándor apátkanonok ur (Pozsony Káptalan-u. 3.) alig győzi felelettel a számos érdeklődőt és kéri a hozzá fordulókat, hogy elégedjenek meg a programmal — miben minden benne van — és ne kivánjanak külön irásbeli értesitéseket is, hogy munkáját győzhesse.

A Vidéki Hirlapirók Országos Szövetségének dunántuli választmanya Győrben, a városháza tanácstermében ülést tartott Révész Sándor elnöklésével. A gyülés elfogadta Lingauer Albin, a Vasvármegye szerkesztőjének emlékiratát a sajtótörvény reviziója és a sajtókamarák fölállitása tárgyában, melyet az igazságügyminisztérhez intéznek. Elhatározták, hogy az összes helyi választmányokat megkeresik, hogy föliratot intézzenek a revizió sürgetésére. Gyülés után közebéd volt, amelyen megjelent Goda Béla főispán, Wennes Jenő polgármester, Szauter Ferenc főkapitány, Révész elnök a vendégeket köszöntötte fel, mire Goda Béla főispán lelkes beszéddel üdvözölte a hirlapirókat és arra buzditotta, hogy alkossák meg az érdekképviseletüket, elimináljak maguk közül azt, aki legkisebbet is vét a tisztességes hirlapirás ellen és akkor mindig megmaradnak a hetedik nagyhatalomnak. (Goda Béla főispán ezen intelme az u. n. revolver-zsurnaliszták ellen irányul, akik tudvalevőleg koukolyt hintenek és mételyezik a társadalmat.)

24 órás időszámitás. Ezután nem 12 órát jelez az óramutató, hanem 24-et. Már régóta képtelenségnek tartják azt, hogy a nap kétszer tizenkét órára van osztva. Semmi szükség arra; számitsunk egyik éjféltől a másikig 24 órát! Ezt az uj rendet már Svájcban és Olaszországban életbe is léptették egyelőre a vasutakon. Most Németország akarja behozni, mi végből tanulmányozzák a kérdést egész buzgósággal. Aztán majd mi következünk s igy lassanként az egész világon egységes lesz a nap óráinak számitása. Ha azután azt mondja valaki, hogy leteszi a kapát, az ásót vagy a málteros kanalat 18 órakor, az alatt azt kell érteni, hogy délután 6 órakor.

A magyar országos tüzoltószövetség ma egy hete tartotta meg nagy ünnepséggel közgyülését Budapesten, Pestvármegye székházának disztermében Széchenyi Viktor gróf elnöklésével. Számosan jelentek meg, ezek között több vármegye képviseletében az elnökök. Némethy Károly államtitkár kiosztotta a király által a mult évben alapitott diszérem első példányait. Ezzel a királyi kitüntetéssel azokat a tüzoltókat ékesitik föl, akik 25 éve állanak a nemes cél szolgálatában. 40 tüzoltó kapta meg a szép, bronzból készült érmet. — A tüzoltó-otthon javára eddig 138 ezer koronát gyüjtöttek. — Irodalmi pályázatot is hirdetnek ők szakkérdésre, melynek dija összesen ezer koronaa. A szakosztály tisztségeit is betöltötte a közgyülés. Elnök lett Benkó Albert jásznagykunszolnokvármegyei alispán, alelnök Ajkay Zoltán, a vasvármegyei szövetség ügyvezető alelnöke.

A benzin-motorral dolgozó kisiparosok részére szükséges adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára folyó évi február hó 15-től kezdődőleg hat hónapra, illetőleg további intézkedésig métermázsánként 18 koronában állapittatott meg.

Fegyvergyakorlatok. A honvédelmi miniszter vármegyénk közönségét értesitette, hogy a honvédgyalogosságnál és a budapesti 1., a debreceni 2., a váci 6., a pápai 7., a pécsi 8. és a varasdi 10. honvéd-huszárezrednél a folyó 1912. évben az eddig is szokásos augusztus és szeptember havi fegyvergyakorlatokon kivül még május 28-dikától — a honvédgyalogosságnál junius 23-ig, a honvéd-huszár-ezrednél pedig junius 24-ig tartatnak fegyvergyakorlatok.

Unghváry József szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolája Cegléd, ingyen és bérmetve küldi érdeklődőknek nemes gyümölcsfa-csemete, vadoncok, kerti növények, rózsák, sima és gyökeres szőlővesszők legujabb árjegyzékét.

Csak Mautner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számitó gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. ***

Szerkesztői üzenetek.

Polgári iskolai tanuló. Nagyon szép, ha a tanulók hasznos és gyakorlati dolgokkal, kérdésekkel foglalkoznak. Mi ugy tudjuk, hogy a fürj másodpercenként 17 méternyi sebességgel repül, ami óránként 61 kilométernyi gyorsaságot jelent; a póstagalamb óránként 100, a sas 112, a fecske 241 kilométernyi sebességgel repül.

H. E. uriledny. Réztisztitópor következőképen készitsen: Porrá tört krétát és ként ecettel sürü péppé kell keverni és e péppel bekenni a tisztitandó kilincset és egyéb réztárgyakat, aztán ha a pép megszáradt, gyapjuronggyal kell letörölni.

K—s. Nem közölhetjük, mert nem közérdekü. Nemely ember tyukja nagyobbat tojik, mint a másiké, — mondja a közmondás.

Szőlő-oltványok

szőlővesszők és Gladiluchia (előkeritesnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Biharditószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, ugy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, mig a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Gyors és pontos kiszolgálás Számos elismerő level.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szivesen láttatnak.

KEDVEZMÉNY LAPUNK ELŐFIZETŐINEK!!

BENVÁRDY GYULA

RÓZSI

ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK

cimmel novella-kötetet adott ki. A szánál több oldalra terjedő kötetben egy csomó igen sikerült elbeszélés van, melyekben az iro megfigyelései, impressiói annyira figyelemremeltók, hogy bátran s a legmelegebben ajánljuk a kötetet kedvezményul lapunk olvasóinak.

Mindenki, aki lapunkra előfizet, megkapja a művet, ha ezen igényét velünk közli s **40 fillér** ujat hozzánk bekuldi.

A mű bolti ára:
2 korona.

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségletének beszerzését egy cégnél, mely annak vélt érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen céghez fordulnia
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei
3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosit magának
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak smert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Anirecht és Goltschmied utóda

Elek és Tarsa r.-t.

Budapest, IV. Károly-körut 10. szám

Kaphatók könyelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnel folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei. 2. Képek. 3 Böröndök és bőrondáruk 4. Férfi fehérneműek. 5. Látcsövek. 6. Fényképkészülékek, felszerelések. 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbert. 8. Chinaezüstáruk. 9. Csillár- és petróleumlámpák. 10. Rézb torok. 11. Sőnyegek. 12. Mindennemü hangszer

Fenti 12 osztálynk összes cikkei elsőrangu minőségüek és minden osztály cikkeiről külön kimeritő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvunk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágositással szivesen szolgálunk

Meghivó.

A Vönöczki Hitelszövetkezet 1912 évi március hó 16-án délután 2 órakor a Hitelszövetkezet helyiségében

rendes közgyülést

tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági tagok választása.
2. 1911. évi mérleg-számla előterjesztése.
3. Inditványok.

Vönöczk, 1912. március 9.

Az igazgatóság.

Nyersolaj, szivogaz, Diesel

benzin motorok és lokomobilok

Gyors szállitás

Kedvező fizetési feltételek

Messze menő jótállás.

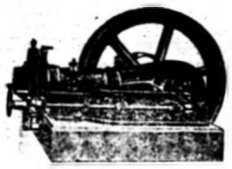

Drezdai motorgyár reszv. társ.

Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. — Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V. Kohary utca 4.

(Alkotmány- utcasarok.)

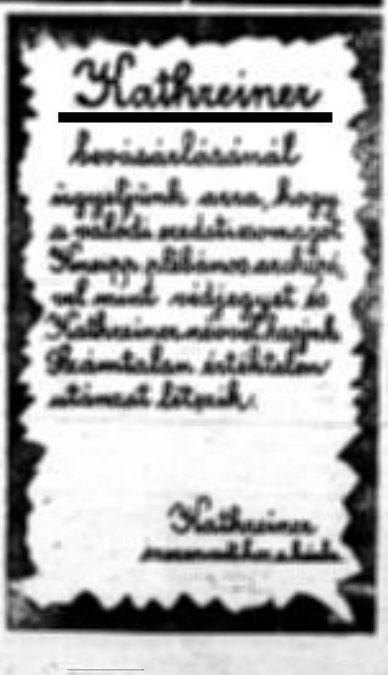

Ne vegyen
addig

szőlőoltványokat

mig Berecz Lajos Sági-utcai kertészetében meg nem tekinti a legkitünőbb, **kizárólag első osztályu** szőlőoltványokat.

Kapható minden hazai fajban.

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok, zongorák szallittatnak bárhová

készpénzért vagy rendkivül előnyös fizetési feltételekkel

Diszes nagy butoralbum 1 K.

Teljes berendezésnél utazó mintákkal **dijmentesen küldetik bárhová**

MODERN

Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV. Gerlóczy-u. 7. (Központi városháza mellett.)

AZ OREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elzüzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhirü »Steckenpferd« liliom-tejszappan. Védjegye »Steckenpferd« készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszertar, drogueria, illatszer és minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképen csodálatosan bevalik a Bergmann-féle »Manera« liliomtejkrém fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fil., mindenütt kapható.

Eladó ház.

Czelldömölkön a Rákóczy-utcában a Griff-szálloda szomszédságában egy ujonnan épült ház, mely áll: 2 utcai szoba, 1 előszoba, konyha, éléskamra és pincéből, szép kerttel **azonnal eladó.**

Értekezni lehet **Molnár János kalauznál, Kórház-utca 4. szám**

Szenzációs kedvezmény!

Meglepetés

olvasóink részére.

A »**KEMENESALJA**« kiadóhivatala és **Boskovitz Lipót** fővárosi műintézete **között** a mai napon következő megegyezés köttetett:

Minden olvasónk igényt tarthat bármely beküldött kis fénykép után is, egy **életnagyságu fényképnagyitásra**, csupán a diszes papirkeretért (gravirozott passa-partout) erre való feszitésért és a kép retouchalásért **5** korona fizetendő.

A legmegfelelőbb, legszebb, legkellemesebb

nász-, név-, vagy szuletésnapi, jubileumi, alkalmi és ünnepi ajandék egy életnagyságu fényképnagyitás. Disze és büszkesége minden lakásnak. Mint emlék **örök emlékü** marad.

Ezek az arcképek **minden** beküldött fényképről (sőt csoportképekről is) elkészittetnek!! A leghűbb hasonlatosságért és tartósságért teljes kezesség vállaltatik! A kép nagysága 55/68 cm.

Vágja ki és küldje be

a »**KEMENESALJA**« olvasói részére fenntartott kedvezményes

utalványt

BOSKOVITZ LIPÓT

műintézetebe

Budapest-**Erzsébetfalva, Kossuth u. 16.**

Óvás! Megtörtént, hogy ügynökök jelentek meg a feleknél és meghatalmazás nélkül képviselőmként mutatkoztak be. Ezért mindenkit óva intek az ilyen emberektől és kijelentem, hogy sem utazóm, sem ügynököm nincsen! Forduljon tehát **közvetlenül** cégemhez.

[illegible]

Ha az életnagyságu fénykép **olajfestésben** kivántatik, kérjük a haj, szem, ruha és [illegible] **arcszin** pontos körülirását.

Hirdetéseket jutányosan felvesz a kiadóhivatal.

UNGHVARY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN

CZEGLED (PESTMEGYE)

nemes gyümölcsfa-

csemete, bogyógyümölcsök, vadoncok, kerti sövények,

sima és gyökeres szőlővesszők

stb. kaphatók.

Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Varga György Czelldömőlk

villamos-üzemü faapritó vállalata.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy Czelldömölkön

villamos erőre berendezett

faapritó-vállalatot

létesitettem. A faaprittato közönségre nézve nagy előny háramlik ebből, mert tüzifáját mindenki tetemesen olcsóbban aprittathatja fel, az apritási müvelet rövid ideig tartó és ami fődolog, nem kell favágó embereket keresni és akkor is napokig várni, mig azok azt összevagják.

A villamosvezeték mentén, ugy attól 150 méter távolságra is eszközölhető a faapritás az itt jelzett olcsó áron: ölenként fürészelés, apritás 7 K 20 fillér

Csak fürészelés ölenként 5 K. Kisebb mennyiségü apritást is elvállalok. Ugy a téli, mint a nyári időszakban a fenti árak nem fognak változni. — Megkereséseket kérem lakásomra: **Czelldömölk, Szentháromság-tér (Kohn Sándor-féle ház).**

Ezen uj vállalatomhoz a n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok, kiváló tisztelettel

188 **Varga György.**

Ha „FORHIN"-nal permetez,

mert a FORHIN sokszorta megjavitott BORDÓI KEVERÉK kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi uledéke nincs! Számtalan [illegible] nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt [illegible] dalmát képezett [illegible] és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leirást a

FORHIN-gyártól,

Budapest, VI. Vaczi-ut 98.

A világ legelterjedtebb és legolcsóbb irógépe a „MIGNON" megtekinthető: Dinkgreve Nándor papirkereskedésében. — Ára 160 korona.

Pénzt takarit ha ruhaszükségletét

Altmann Bernát

az „Angol" divathoz cimzett

férfi és gyermekruha áruházában szerzi be

Pápán, Kossuth Lajos-utca 9. sz.

Költsége és fáradsága megtérül, mert a nagymennyiségü, csakis gyapjuszövetekből készült árukból nagy raktárt tart és azok itt előnyös árban szerezhetők be.

E cèg versenyképessége felülmulhatlan.

Angol raglánban óriási választék.

2000 darab gyermek öltöny 5 koronától 20 koronáig.

MILL-TELEP
Készlet sok millió.
NAGYÖSZ.
KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOBB SZŐLŐISKOLÁJA

KÖNYVNYOMDÁNK
kedvező feltételek mellett egy fiut felvesz
TANONCNAK

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhirü

OROSZLÁN MENTHOL

sósborszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 filléres, 1·10-és 2·20 K eredeti üvegekben.

FŐ-ELÁRUSITÓ

Mayer István Czelldömölk

füszer, csemege és lisztkereskedő.

Törvényesen bejegyzett védjegy

Óvakodjunk az érdekelen utánzatoktól

Csuz, köszvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derékoldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hülés, megfázás- vagy léghuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósborszesz használata által. Ha a fajó testrész a dörzsölést nem türi, ugy borogatást alkalmazzunk.

Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bágyadtság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincscsel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósborszesz.

Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósborszeszre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszer.

Ezer és ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósborszesz használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálairat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósborszesz az emberiség jótévője.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.